

Cục Hải quan làm rõ quy định chuyển tiếp về xuất nhập khẩu tại chỗ

13:56 23/07/2026

Cục Hải quan khẳng định, quy định bãi bỏ điều kiện "thương nhân nước ngoài không hiện diện tại Việt Nam" theo Luật số 90/2025/QH15 chỉ áp dụng đối với các tờ khai hải quan chưa hoàn thành thủ tục trước thời điểm luật có hiệu lực, không áp dụng hồi tố đối với các giao dịch xuất nhập khẩu tại chỗ đã phát sinh trước ngày 1/7/2025.

Công chức Hải quan kiểm tra hàng hóa xuất nhập khẩu tại chỗ. (Ảnh: Cục Hải quan)

Thông tin được Cục Hải quan đưa ra tại Chương trình đối thoại trực tuyến về chính sách thuế, hải quan dành cho doanh nghiệp Hàn Quốc năm 2026, do Cục Thuế và Cục Hải quan phối hợp tổ chức ngày 23/7.

Tại chương trình, nhiều doanh nghiệp Hàn Quốc đang đầu tư tại Việt Nam như Damy Vina, Jungwoo Vina, SR Hanoi Daedong, Global Dyeing, Hyosung Đồng Nai, Hyosung Việt Nam, Speed Vina, Youngwoo Vina và Daewon Chemical Vina đã phản ánh những vướng mắc liên quan đến hoạt động xuất nhập khẩu tại chỗ sau khi Luật số 90/2025/QH15 có hiệu lực.

Các doanh nghiệp cho biết, trước đây Công văn số 558/TCT-CS của Tổng cục Thuế (nay là Cục Thuế), dẫn chiếu Công văn số 3622/TCHQ-GSQL của cơ quan Hải quan, xác định trường hợp thương nhân nước ngoài có hiện diện tại Việt Nam dưới bất kỳ hình thức nào như đầu tư, kinh doanh, văn phòng đại diện hoặc chi nhánh thì không được coi là "thương nhân nước ngoài không hiện diện tại Việt Nam". Khi đó, giao dịch sẽ không đủ điều kiện được xác định là xuất nhập khẩu tại chỗ và không được áp dụng thuế suất giá trị gia tăng 0%, đồng thời không đủ điều kiện hoàn thuế.

Do đó, các doanh nghiệp đề nghị cơ quan quản lý làm rõ tiêu chí xác định "thương nhân nước ngoài không hiện diện tại Việt Nam", đồng thời kiến nghị ban hành quy định chuyển tiếp để việc bãi bỏ điều kiện này theo Luật số 90/2025/QH15 cũng được áp dụng đối với các giao dịch đã phát sinh trước ngày 1/7/2025.

Theo các doanh nghiệp, việc có hướng dẫn thống nhất sẽ góp phần bảo đảm tính ổn định của chính sách, nâng cao khả năng dự báo pháp lý cho nhà đầu tư, đồng thời tạo môi trường đầu tư minh bạch và thuận lợi hơn.

Trả lời kiến nghị của doanh nghiệp, đại diện Ban Giám sát quản lý về hải quan và Ban Nghiệp vụ thuế hải quan (Cục Hải quan) cho biết, khái niệm "thương nhân nước ngoài không có hiện diện tại Việt Nam" đã được quy định rõ tại khoản 5 Điều 3 Luật Quản lý ngoại thương năm 2017.

Theo đó, đây là thương nhân nước ngoài không có hoạt động đầu tư, kinh doanh tại Việt Nam theo các hình thức quy định của pháp luật về đầu tư, thương mại và doanh nghiệp; đồng thời không có văn phòng đại diện hoặc chi nhánh tại Việt Nam.

Đối với hoạt động đầu tư, Luật Đầu tư hiện hành cũng quy định cụ thể các hình thức đầu tư tại Việt Nam như thành lập tổ chức kinh tế, góp vốn, mua cổ phần, thực hiện dự án đầu tư, hợp đồng hợp tác kinh doanh (BCC) và các hình thức khác theo quy định của Chính phủ.

Đáng chú ý, Cục Hải quan khẳng định khoản 3 Điều 10 Luật số 90/2025/QH15 đã quy định rõ điều khoản chuyển tiếp. Theo đó, chỉ những hàng hóa xuất nhập khẩu tại chỗ thuộc các tờ khai hải quan đã đăng ký nhưng chưa hoàn thành thủ tục hải quan trước ngày 1/7/2025 mới được áp dụng quy định mới về việc bãi bỏ điều kiện "thương nhân nước ngoài không hiện diện tại Việt Nam".

Như vậy, quy định này không áp dụng hồi tố đối với các giao dịch xuất nhập khẩu tại chỗ đã hoàn thành thủ tục trước thời điểm Luật có hiệu lực.

Đối với các vướng mắc liên quan đến quyền xuất nhập khẩu của thương nhân nước ngoài có hiện diện tại Việt Nam theo Luật Quản lý ngoại thương, Cục Hải quan đề nghị doanh nghiệp tiếp tục trao đổi với Bộ Công Thương để được hướng dẫn, giải thích theo đúng thẩm quyền.

Việc làm rõ phạm vi áp dụng của quy định chuyển tiếp được đánh giá sẽ góp phần bảo đảm tính thống nhất trong quá trình thực thi pháp luật, đồng thời giúp doanh nghiệp chủ động hơn trong hoạt động xuất nhập khẩu, hạn chế phát sinh tranh chấp và rủi ro pháp lý trong quá trình thực hiện các giao dịch thương mại quốc tế.

Hậu Thạch (t/h)